

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Název práce:

Komparace postavení osob s duševní poruchou v trestním právu v právních řádech ČR a USA

Autorka práce:

Magdaléna Brožová

Předložená diplomová práce se zabývá velice zajímavou a podnětnou problematikou osob trpících duševní poruchou a právní úpravou jejich postavení z hlediska trestního práva, a to jak jednak v České republice, jednak ve Spojených státech amerických, včetně srovnání těchto dvou úprav. Práce je tedy koncipována výrazně komparatisticky a do určité míry s ohledem na téma těž interdisciplinárně, zejména s přesahem do oblasti psychiatrie a psychologie, resp. forenzní psychiatrie a forenzní psychologie.

Práce o 74 stranách vlastního textu je v souladu se schváleným zadáním systematicky členěna do sedmi hlavních částí: Úvod, 1. Duševní poruchy, 2. Komparace právních systémů ČR a USA, 3. Právní řád USA, 4. Trestní právo v České republice, 5. Výsledky komparace, 6. Závěr. Práce dále obsahuje seznam použitých zdrojů a anglické resumé.

Dle kontroly plagiátorství nebyla zjištěna významná shoda s jinými dokumenty, lze tedy konstatovat, že jde o původní práci diplomantky, která zároveň v souladu s principy etiky vědecké práce řádně odkazuje na zdroje použité při zpracování tématu.

K formální stránce práce nemám podstatné výhrady, text je velice dobře logicky strukturovaný, bez významných nedostatků gramatického, resp. stylistického charakteru. Diplomantka dobře pracuje s odborným jazykem a text je zároveň dostatečně srozumitelný a čtivý. Snad jen volba velikosti písma u nadpisů kapitol je diskutabilní.

Po obsahové stránce je práce rovněž na velmi dobré úrovni. Diplomantka prokazuje výbornou schopnost pracovat s odbornou literaturou a dalšími zdroji, kterých využila široké spektrum, včetně řady zahraničních (což je s ohledem na zvolené téma přirozené) a včetně judikatury. Zároveň při zpracování tématu byla schopna formulovat vlastní závěry podložené relevantními argumenty.

První kapitolu práce věnovala diplomantka vymezení duševních poruch, a to jak těch, které lze takto definovat z hlediska medicínského, tak z pohledu širšího, do něhož se řadí např. poruchy osobnosti či mentální retardace.

V druhé kapitole diplomantka stručněji porovnává právní systémy v České republice a v USA a třetí kapitolu pak orientuje na poměrně obšírný rozbor amerického právního řádu, včetně charakteristiky státního zřízení, dělby moci a soudního systému. Dále se zde zabývá problematikou trestního práva v USA a v této souvislosti zmiňuje též Modelový trestní zákoník (MPC), který je v řadě států USA využit jako vzorový pro jejich státní trestní zákoníky. Diplomantka v této kapitole také pojmově vymezuje trestný čin tak, jak je chápán v angloamerickém systému, a to jednak dle MPC, jednak dle common law. Detailně se poté zabývá problematikou nepřičetnosti a jejím zjišťováním v USA. Nepřičetnost a další duševní stavy ovlivněného duševní poruchou dále pojímá z pohledu viny, jednak z hledisek procesněprávních a rovněž z toho pohledu ukládání trestních sankcí, včetně trestu smrti. Podrobně se zabývá problematikou detence těch osob, které byly shledány nevinnými z důvodu nepřičetnosti.

Ve čtvrté kapitole diplomantka analyzuje trestněprávní aspekty duševních poruch v českém právním řádu. Nejprve obecněji vymezuje pojem trestného činu a poté podrobněji pojem přičetnosti, resp. nepřičetnosti a též zmenšené přičetnosti. Dále se zabývá problematikou nutné obhajoby v případě osob s duševní poruchou a také znaleckým dokazováním v těchto případech a v závěru kapitoly trestními sankcemi s přihlédnutím k těm, které zpravidla připadají v úvahu u pachatelů, kteří se svého činu dopustili pod vlivem duševní poruchy.

Pátá kapitola je věnována výsledkům porovnání trestněprávním přístupům k duševním poruchám v ČR a v USA.

Závěr práce je pak již spíše stručnějším shrnutím získaných poznatků.

Celkově hodnotím práci velmi pozitivně. Mám za to, že diplomantka naplnila cíle své práce, a doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k ústní obhajobě.

*Návrh klasifikace: **v ý b o r n ě***

V Plzni dne 12. června 2020

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D. LL.M.